

RESSÒ DE LA PARAULA

La primera fraternitat real, la família

Tal com anem dient, creure, afirmar i actuar conseqüentment la fraternitat universal és molt difícil, potser impossible, si no es té un fonament ferm, un motiu irrefutable, que la sostingui. De fet, les proclames de fraternitat són molt febles, sovint no passen de referir-se a moments d'entusiasme i es redueixen a condicions molt limitades.

A la vista de realitats escandaloses, molts criden a favor de la pau, amb un èxit relatiu (tant de bo fossin molts!), però en la ment del cristià evangelitzador sorgeix una pregunta que colpeja sense parar: «Com convèncer, als qui no creuen, que realment som germans, o ho hem de ser?»

Una de les raons que van portar sant Francesc a representar l'escena del naixement de Jesús, després de constatar els greus enfrontaments entre els germans, era aquesta:

«Els homes ja no saben el que és la tendresa del Pare, no saben el que és Déu... Déu, el ple de glòria, es va fer germà nostre... Els homes no sabien fins a quin punt Déu és pare. No ho podien saber. Calia que Déu els mostrés el seu Fill.»

El petit i senzill Francesc va intuir allò que en el Concili Vaticà II es for-

mularia solemnement com el principi creient de la fraternitat universal (GS p. 24):

«Déu, que té una paternal sollicitud de tothom, ha volgut que tots els homes constitueixin una sola família i es tractin entre ells com a germans.»

«Paternal sollicitud», «tendresa de Pare», una sola família... El primer efecte de Nadal en el món

va ser crear una família. No podia ser de cap altra manera. Perquè la família és el primer efecte natural de l'amor. És a dir, de l'amor encarnat en la naturalesa humana. És el primer cercle, que trenca i supera la solitud de l'ésser humà. Seria impossible, seria una contradicció,

l'amor viscut en solitari (el mateix Déu és comunitat).

Jesús com a home va viure la primera experiència d'estimar i ser estimat en la família de Natzaret, en un

petó de Maria,

en la suor i els braços de Jo-

sep endurits pel treball, en

la conversa de tots dos com a esposos, etc. En-

carà que l'amor diví de l'Esperit

que posseïa

per naturalesa i que a més havia

estat donat a Maria des de l'Anun-

ciació, va transformar aquell

amor humà en una donació

sense límits ni condicions, en

l'amor més pur i perfecte. Sant

Francesc afirma

va que calia representar el naixement de Jesús, reproduir en figura aquella família, «perquè els homes no coneixiem l'amor del Pare». En la Primera Carta de sant Joan ja es llegia que «no havíem conegut l'amor fins que vam veure el Verb fet carn». La Sagrada Família de Natzaret primer i des d'ella totes les famílies que es deixen portar pel seu Esperit, són autèntiques deus de fraternitat. Més encara, són fonts indispensables de fraternitat.

Sense por d'equivocar-nos, hem de dir que, si en el món, en la política, els negocis, la cultura, l'esport, la convivència, les relacions internacionals, no hi ha fraternitat, és perquè no hi ha família. És a dir, perquè no hi ha família, que s'assembli, ni que sigui de lluny, a la Família de Natzaret.

La fraternitat és possible perquè va ser i és possible la família. Perquè la fraternitat neix de la comunió d'amor entre un home i una dona, diferents i complementaris, que es fa fecunda en l'amor dels fills. Aquesta font no es va exhaurir, sinó que continua ben viva. En això radica l'esperança de la humanitat.

† **Agustí Cortés Soriano**
Bisbe de Sant Feliu
de Llobregat

APUNTS PER A L'ANÀLISI

Ben a prop nostre

Fa uns dies, anant cap a casa, en una cruïlla vaig treure el mòbil de la butxaca de la jaqueta. Hi portava també, així ho pensava, tres fundes de plàstic en les quals guardo targetes del transport públic, targetes sanitàries i el DNI. Després de revisar l'agenda, retorno el mòbil a la butxaca i noto que només hi ha dues fundes de plàstic. Penso que la tercera la dec haver oblidat a casa.

Travesso el carrer pel pas de vianants i segueixo per l'altra vorera. Havia caminat entre trenta o quaranta metres i vaig veure que, des de la vorera que havia deixat, em feia senyals un home vestit amb un mono de treball, el qual soste-

nia a la mà una de les meves fundes. Decidit, creuà el carrer i em digué: «He vingut a portar una nevera a un domicili d'aquest carrer i quan anava a entrar-la pel portal de l'edifici, al girar-me, he vist que li queia quelcom a vostè. He deixat la nevera i, corrent els trenta o quaranta metres que ens separaven, pretenia collir-la del terra i retornar-la-hi. Quan he arribat a la cruïlla, vostè ja havia creuat. He tornat enre, a tocar de la nevera, i quan l'he vist passar per aquesta vorera, he fet senyals perquè s'aturés i, ara sí, retornar-li el que és seu». Li agraeixo el gest, la bona disposició, els esforços esmerçats.

Torna a l'altra vorera per lliurar, finalment, la nevera i, com a comiat, alça la mà amb el dit polze enlaire.

Encara sobtat per la situació generada a partir d'un fet tan senzill com perdre uns carnets, sorprès per l'actitud de servei d'aquest obrer sudamericà, per la diligència en actuar, per la disponibilitat i per l'alegria del seu rostre, penso en l'evangeli del dia: «Els digué una paràbola: Mireu la figuera i els altres arbres: quan veieu que comencen a brotar, coneixeu que l'estiu ja és a prop. Igualment, quan veureu que succeeix tot això, sapiguen que és a prop el Regne de Déu» (Lc 21,29-31).

És ben cert que darrere dels fets de cada dia s'amaga, sovint, la presència de Déu, en els fets i en les persones. Cal anar amb els ulls ben oberts, també amb el cor, per descobrir aquesta presència que hi batega ben viva. Descobrir trets del Regne, que és ben a prop nostre.

Som en el temps de Nadal, que ens apropa a Jesús i al Regne. Descubrim la seva presència en el portal dels nostres pessebres i en el dia a dia del carrer, en les persones que hi transiten i en els fets que hi esdevenen. És ben a prop nostre!

Enric Puig Jofra, SJ

ECO DE LA PALABRA

La primera fraternidad real, la familia

Según lo que venimos diciendo, creer, afirmar y actuar consecuentemente la fraternidad universal, es muy difícil, quizá imposible, si no se tiene un fundamento firme, un motivo irrefutable, que la sostenga.

De hecho, las proclamas de fraternidad son muy débiles, muchas veces no pasan de obedecer a momentos de entusiasmo y se reducen a condiciones muy limitadas.

A la vista de realidades escandalosas, muchos gritan a favor de la paz, con éxito relativo (¡ojalá fueran muchos!), pero en la mente del cristiano evangelizador surge una pregunta que golpea sin cesar: «¿Cómo convencer, a quienes no creen, de que realmente somos hermanos, o hemos de serlo?»

Una de las razones que llevaron a san Francisco a representar la escena del nacimiento de Jesús, tras constatar los graves enfrentamientos entre los hermanos, era esta:

«Los hombres ya no saben lo que es la ternura del Padre, no saben lo que es Dios... Dios, el lleno de gloria, se hizo hermano nuestro... Los hombres no sabían hasta qué punto Dios es padre. No podían saberlo. Era preciso que Dios les mostrara a su Hijo.»

El pequeño y sencillo Francisco intuyó lo que en el Concilio Vaticano II se formularía solemnemente como el principio creyente de la fraternidad universal (GS p. 24):

«Dios, que cuida de todos con paterna solicitud, ha querido que los hombres constituyan una sola familia y se traten entre sí como hermanos.»

«Paterna solicitud», «ternura de Padre», una sola familia... El primer efecto de la Navidad en el mundo fue crear una familia. No podía ser de otra manera. Porque la familia es el primer efecto natural del amor. Es decir, del amor encarnado en la naturaleza humana. Es el primer círculo, que rompe y supera la soledad del ser humano. Sería imposible, sería una contradicción, el amor vivido en solitario (el mismo Dios es comunidad).

Jesús como hombre vivió la primera experiencia de amar y ser amado en la familia de Nazaret, en un beso de María, en el sudor y los brazos trabajados de José, en la conversación de ambos como esposos, etc. Aunque el amor divino del Espíritu que poseía por naturaleza y que además había sido dado a María desde la Anunciación, transformó aquel amor humano en una donación sin límites ni condiciones, en al amor más puro y perfecto.

San Francisco afirmaba que era necesario representar el nacimiento de Jesús, reproducir en figura aquella familia, «porque los hombres no conocíamos el amor del Padre». En la Primera Carta de san Juan ya se leía que «no habíamos conocido el amor hasta que vimos el Verbo hecho carne». La Sagrada Familia de Nazaret primero y desde ella todas las familias que se dejan llevar por su Espíritu, son auténticos manantiales de fraternidad. Más aún, son manantiales indispensables de fraternidad.

Sin miedo a equivocarnos, hemos de decir que, si en el mundo, en la política, los negocios, la cultura, el deporte, la convivencia, las relaciones internacionales, no hay fraternidad, es porque no hay familia. Es decir, porque no hay familia, que se parezca, aunque sea de lejos, a la Familia de Nazaret.

La fraternidad es posible porque fue y es posible la familia. Porque la fraternidad nace de la comunión de amor entre un hombre y una mujer, diferentes y complementarios, que se hace fecunda en el amor de los hijos. Esa fuente no se agotó, sino que sigue bien viva. En ello radica la esperanza de la humanidad.

† Agustí Cortés Soriano
Obispo de Sant Feliu de Llobregat

Nou curs de formació de Catalunya Sacra al 2021

Dijous 7 de gener s'obrirà la inscripció al curs de formació 2020-2021 de **Catalonia Sacra**. Enguany, tot i el context de pandèmia, aquesta formació proposa mantenir la mateixa estructura de les edicions anteriors, combinant ponències i visites guiades en esglésies amb un interès patrimonial de primera magnitud. El curs constarà de 4 sessions presencials que es faran a les esglésies de Santa Maria de Barberà (29 de gener), Sant Bartomeu i Santa Tecla de Sitges (1 de març), Sant Pere de Reus (26 de març) i al Monestir de Pedralbes de Barcelona (30 d'abril). Aquest curs, la inscripció es farà individualment per a cada una de les sessions, per a facilitar la logística en cas de suspensió d'una de les jornades.

L'objectiu d'aquesta oferta formativa, adreçada a guies turístics, professionals del patrimoni, estu-

catalonia
sacra

dants i persones interessades, és oferir eines per ampliar els coneixements i recursos que els permetin interpretar i explicar el patrimoni artístic del cristianisme a Catalunya d'una manera documentada i coherent.

Alef 2.0, nou CD del cantautor Antoni Rodríguez

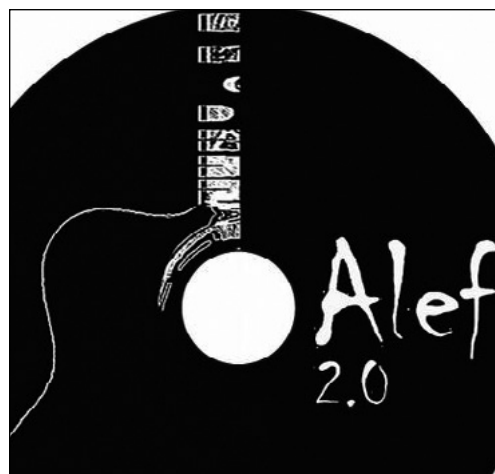
Aquest CD és una proposta de música cristiana en format de cantautor amb tocs pop, rock i jazz i neix amb la vocació de compartir la fe a través de la música i la música a través de la fe.

El seu autor és Antoni Rodríguez, vinculat a la Parròquia de Santa Magdalena d'Esplugues de Llobregat i a la Fundació Santa Magdalena, entitat sense afany de lucre (ESAL), a la

qual aniran destinats els beneficis generats.

Per què Alef? És la primera lletra de l'alfabet hebreu: símbol de Déu, de l'aire, el principi, el punt mític on convergeixen tots els punts de l'univers.

Per què 2.0? Una referència al món tecnològic i digital en què vivim i alhora un picada d'ulls als 20

anys de la creació de la Fundació Santa Magdalena, que a Esplugues és coneguda sobretot pel projecte «Sastrinyols», una iniciativa per ajudar col·lectius amb dificultats per trobar feina, que desenvolupa la seva tasca en diferents apartats relacionats amb el tèxtil.

Totes les cançons d'*Alef 2.0* estan inspirades en la vivència de l'autor, ja sigui des de la pregària personal o des de la fe compartida

als diferents grups, comunitats o parròquies on l'ha viscut.

Si voleu col·laborar més directament amb la Fundació Santa Magdalena es pot demanar el CD a alef.2.0@alef@gmail.com, o adquirir-lo a la seu de Sastrinyols i conèixer el projecte.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

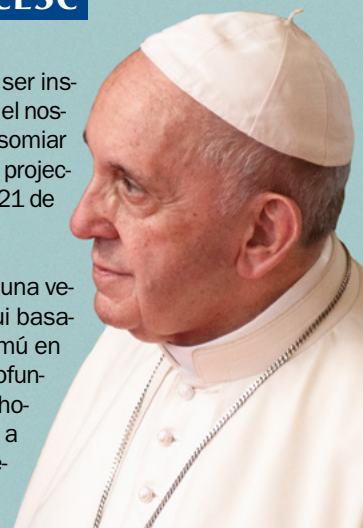

@Pontifex: «Avui, la naturalesa que ens envolta ja no és admirada, sinó "devorada". Cal tornar a contemplar; per a no distreure'ns amb mil coses inútils, hem de retrobar el silenci; perquè el cor no emmalalteixi, cal aturar-se» (21 de setembre).

@Pontifex: «Cadascú és important als ulls de Déu, cadascú pot transformar una mica el món contaminat per la voracitat humana en la realitat bona volguda pel Creador» (21 de setembre).

@Pontifex: «Estem cridats a ser instruments de Déu Pare perquè el nostre planeta sigui el que Ell va somiar en crear-lo i respongui al seu projecte de pau, bellesa i plenitud» (21 de setembre).

@Pontifex: «Hem de buscar una veritable fraternitat, que estigui basada sobre el nostre origen comú en Déu. El desig de pau està profundament inscrit en el cor de l'home i no ens hem de resignar a res menys que això» (21 de setembre).

Benedicció del pessebre de la Casa de l'Església

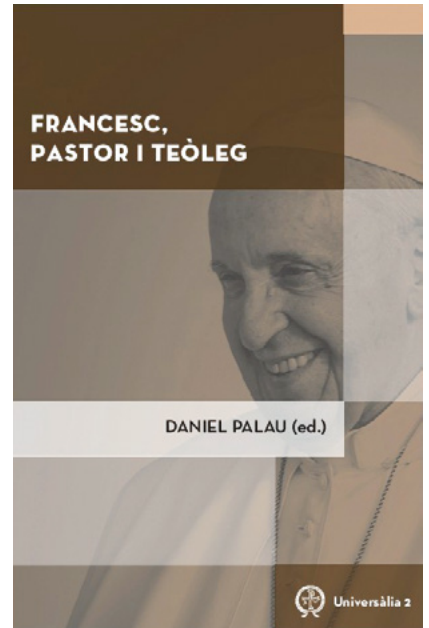
El passat dimecres 16 de desembre es va realitzar la benedicció del pessebre situat a la recepció de la Casa de l'Església. L'acte, senzill, amb la presència dels treballadors de la Cúria i algunes religioses, va tenir lloc en acabar la missa que cada dia se celebra a les 8 h, a la capella de la planta baixa. Donat que el papa Francesc ha convocat un any dedi-

cat a sant Josep, que s'allargarà fins al 8 de desembre de 2021, es va fer present de manera especial la figura del patró de l'Església universal, amb la lectura d'uns breus paràgrafs del document papal *Patris corde* (Amb cor de pare).

Jornada de dejuni i oració

Per aquell mateix dia, la CEE havia convocat els catòlics a una jornada de dejuni i oració, com a resposta a la recentment aprovada llei d'eutanàsia pel Congrés dels Diputats. Aquesta va ser especialment la intenció de pregària recollida a l'Eucaristia de les 8 h: «demanar al Senyor que inspire lleis que respectin i promoguin la cura de la vida humana» així com «la promoció de les cures paliatives, que ajuden a viure la malaltia greu sense dolor i a l'acompanyament integral, per tant també espiritual, als malalts i a les seves famílies», segons expressen els bisbes de la CEE en la seva **nota de l'11 de desembre 2020**.

Francesc, pastor i teòleg

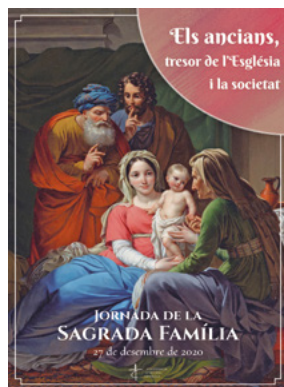
El passat dimecres 16 de desembre es va realitzar la presentació online del llibre que recull les **actes del congrés «L'aportació del papa Francesc a la teologia i a la pastoral de l'Església»**, convocat per l'Ateneu Universitari Sant Pacià del 12 al 14 de novembre de 2019. El congrés volia aproximar-se a les intuïcions teològic-pastorals del papa Francesc, així com a la seva comprensió del món i de la missió de l'Església en els temps actuals, i ho va fer de la mà de 16 ponents d'arreu del món, amb dedicacions pastorals i acadèmiques diverses.

A l'acte van intervenir Daniel Palau, director de la Càtedra de Teologia Pastoral «Arquebisbe Josep Pont i Gol» i curador de l'edició; Mar Galceran Peiró, coordinadora tècnica del «Lloc de la dona», centre fundat per les Germanes Oblates; Joan Torra i Bitlloch, degà de la Facultat de Teologia de Catalunya; Armand Puig i Tàrrach, rector de l'Ateneu Universitari Sant Pacià; Joan Josep Omella Omella, cardenal arquebisbe de Barcelona i gran canceller de l'AUSP.

«Els ancians, tresor de l'Església i de la societat»

Amb motiu de la Festa de la Sagrada Família que se celebra avui, **els bisbes de la Subcomissió Episcopal per a la Família i la Defensa de la Vida de la CEE han fet públic un missatge** en el que posen en relleu el valor de les persones en la seva vellesa, per tant, els ancians en general i la figura dels avis, en particular.

Com es pot llegir en el Levític (19:32), «Aixeca't davant del canós, honra la persona de l'ancià i tem al teu Déu», el mateix Senyor, a través de la seva Paraula, ens convida a venerar la gent gran, perquè «el seu coneixement, la seva experiència, la seva saviesa els fa dignes de ser consultats» i per això, «no són mers destinataris de l'acció pastoral de l'Església, si-

nó subjectes actius en l'evangelització», especialment en aspectes com ara la contemplació i la pregària, la prova, la malaltia, el sofriment, el compromís de vida. D'aquí l'exhortació de la CEE a les famílies cristianes perquè «no es deixin influenciar per la mentalitat utilitària», segons la qual «el que no produeix ha de ser descartat».

Per altra part, la gent gran són també «el tresor de la societat», expliquen els prelatos espanyols, perquè, en el context contemporani en el qual es reivindica «la llibertat sense límits i sense veritat», «ens ajuden a valorar l'essencial i a renunciar a allò transitori», sobre la base de l'amor i el servei al proïsme.

AGENDA

► **Jornada Mundial de la Pau.** El proper divendres 1 de gener, Solemnitat de Santa Maria Mare de Déu, se celebra la Jornada Mundial per la Pau, enguany en la seva 54a edició. El lema de la jornada, sobre el qual parla el papa Francesc en el seu missatge és «**La cultura de la cura com a recorregut per la pau**».

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

28. ■ Dilluns (lit. hores: 1a setm.) [1Jo 1,5-2,2 / SI 123 / Mt 2,13-18]. Sants Innocents, mrs. a Betlem i rodalia; santa Dòmina, vg. i mr.; sant Abel, fill d'Adam i Eva.

29. □ Dimarts [1Jo 2,3-11 / SI 95 / Lc 2,22-35]. Sant Tomàs Becket (1118-1170), bisbe de Canterbury i mr.; sant David (s. XI-X aC), rei de Judà i d'Israel i profeta, conqueridor de Sió; sant Tròfim, bisbe.

30. □ Dimecres [1Jo 2,12-17 / SI 95 / Lc 2,35-40]. Sant Mansuet, mr.; sant Rainer, bisbe; santa Anísia, mr.; sant Fèlix I, papa (269-274) i mr.; beat Raül, abat.

31. □ Dijous [1Jo 2,18-21 / SI 95 / Jo 1,1-18]. Sant Silvestre I, papa (romà,

314-335) i mr.; santa Coloma, vg. i mr.; santa Melània la Jove; sant Sabinià, bisbe i mr.

GENER 2021

1. □ Divendres [Nm 6,22-27 / SI 66 / Ga 4,4-7 / Lc 2,16-21]. Santa Maria, Mare de Déu. Imposició del Nom de Jesús, també Emmanuel o Manuel (Manel); Mare de Déu de Begoña; sant Concordi, prev. i mr.; santa Eufrosina, vg.; sant Almaquí, mr.

2. □ Dissabte [1Jo 2,22-28 / SI 97 / Jo 1,19-28]. Sant Basili el Gran (330-379), bisbe de Cesarea de la Capadòcia, i sant Gregori Nazianzè (330-390), bisbe de Constantinoble, doctors de l'Església; Mare de Déu, auxili dels

cristians; commemoració de la vinda de la Mare de Déu a Saragossa; sant Macari, abat; sant Isidor d'Antioquia, bisbe i mr.; sant Adelard (753-826), abat, cosí de Carlemany; santa Emma, vg.

3. □ Diumenge vinent, II després de Nadal (lit. hores: 2a setm.) [Sir 24,1-4.12-16 / SI 147 / Ef 1,3-6.15-18 / Jo 1,1-18 (o bé, més breu: 1,1-5.9-14)]. Santíssim Nom de Jesús; sant Anter, papa (grec, 235-236) i mr.; santa Geneveva (s. V), verge, patrona de París; sant Fulgenci, bisbe (agustiniana); sant Daniel, mr.; sant Atanasi, mr.; sant Josep Maria Thomasi, prev. teatí, card.; beat Alan de Solminiac, bisbe; beat Ciríac-Elies de Chavara, prev. carmelità.

La Sagrada Família (B)

COMENTARI

«Els meus ulls han vist el Salvador»

Avui la litúrgia ens convida a tenir una mirada de fe sobre el misteri que anem contemplant aquests dies de Nadal. Ho diu clarament la carta als hebreus: *Gràcies a la fe, Abraham... obeí a la invitació d'anar-se'n a la terra que havia de posseir; gràcies a la fe... Abraham, obtingué la capacitat de fundar un llinatge, tot i la seva edat avançada; i és que va creure en la fidelitat de Déu. Per això d'un sol home, ja caduc, en nasqué una descendència tan nombrosa com les estrelles del cel.* Aquest text fa referència al que hem llegit a la primera lectura: *El Senyor li va fer sentir la seva paraula [a Abraham]: No serà pas aquest el teu hereu: serà el fill que naixerà de tu. Després el Senyor el va fer sortir a fora i li va dir: Mira el cel i posa't a comptar les estrelles, a veure si les pots comptar; doncs així serà la teva descendència. Abraham cregué en el Senyor... Sara va concebre i va donar un fill a Abraham... just al temps que Déu li havia predit.* Déu sempre és fidel a la seva paraula i d'un home caduc pot fer néixer una gran descendència. Abraham es fià de Déu. Va creure que podia fer allò que humanament era impossible.

Però el descendent per excel·lència d'Abraham és Jesús. Ens cal també la fe per a descobrir-lo. *Els pares de Jesús, plens de fe, el portaren a Jerusalem per presentar-lo al Senyor.* I allí un home, ple de fe, com Simeó descobreix en Jesús el Messies que havia de veure abans de morir segon *la revelació de l'Esperit Sant.* Proclama: *Ara Senyor, deixeu que el vostre servent se'n vagi en pau com li heu promès. Els meus ulls han vist el Salvador.* El mateix fa Anna, profetessa: *Donava gràcies a Déu i parlava del nen a tots els qui esperaven el temps en què Jerusalem seria redimida.* Un cop més, Déu fa allò que humanament és impossible. Ells creien en les promeses de Déu, eren homes i dones de fe i van saber descobrir en aquell infant, semblant a altres infants al Salvador, al Redemptor. Només per la fe descobrirem en l'infant de Betlem, aparentment un nen com els altres, al Déu fet home, al Salvador del món.

Mn. Jaume Pedrós

▶ Lectura del llibre del Gènesi (Gn 15,1-6;21,1-3)

En aquells dies, el Senyor va fer sentir la seva paraula a Abram en una visió i li digué: «No tinguis por, Abram: jo soc el teu protector. La teva recompensa serà molt gran.» Abram li respongué: «Senyor, Déu meu, què em donareu? Jo me'n vaig sense fills, i l'hereu de casa haurà de ser Elièzer de Damasc.» Abram afegí: «No m'heu donat descendència i el meu hereu haurà de ser un dels meus servidors.» Llavors el Senyor li va fer sentir la seva paraula i li digué: «No serà pas aquest, el teu hereu: serà el fill que naixerà de tu.» Després el Senyor el va fer sortir a fora i li va dir: «Mira el cel i posa't a comptar les estrelles, a veure si les pots comptar; doncs, així serà la teva descendència.» Abram cregué en el Senyor i el Senyor ho tingué en compte per donar-li una justa recompensa. El Senyor visità Sara tal com havia dit, i va complir en ella allò que havia promès. Sara va concebre i va donar un fill a Abraham a les seves velleses, just al temps que Déu li havia predit. Abraham va posar el nom d'Isaac al fill que li havia nascut, que Sara li havia infantat.

▶ Salm responsorial (104)

R. *El Senyor, el nostre Déu recorda sempre l'aliança.*
Enaltiu el Senyor, proclameu el seu nom, / feu conèixer entre els pobles les seves gestes. / Dediqueu-li càntics, acompanyeu-los amb cítares, / feu l'elogi de les seves meravelles. R.

Glorieu-vos del seu nom sagrat, / alegreu-vos els qui busqueu el Senyor. / Penseu en el Senyor i en el seu poder, / busqueu sempre la seva presència. R.

Recordau les meravelles que ell obrà, / els seus prodigis i les seves decisions. / Descendents d'Abraham, el seu servent, / fills de Jacob, el seu elegit. R.

Recorda sempre l'aliança, / la promesa feta per milers de generacions, / l'aliança pactada amb Abraham, / el jurament fet a Isaac. R.

▶ Lectura de la carta als cristians hebreus

(He 11,8.11-12.17-19)

Germans, gràcies a la fe, Abraham, quan Déu el cridà, obeí a la invitació d'anar-se'n a la terra que havia de posseir en herència. Sortí del seu país sense saber on aniria. Gràcies a la fe, igual que Sara, que era estèril, Abraham obtingué la capacitat de fundar un llinatge, tot i la seva edat avançada; i és que va creure en la fidelitat de Déu que li ho havia promès. Per això d'un sol home, ja caduc, en nasqué una descendència tan nombrosa com les estrelles del cel i com els grans de sorra de les platges de la mar. Gràcies a la fe, Abraham, posat a prova, oferí el seu fill Isaac. I era el seu fill únic que oferia, el que havia rebut les promeses. Déu havia dit d'ell: Per Isaac tindrà la descendència que portarà el teu nom. Però Abraham confiava que Déu seria prou poderós per ressuscitar un mort. Per això recobrà el seu fill, com una prefiguració d'aquesta veritat.

▶ Lectura de l'Evangeli segons sant Lluç

(Lc 2,22-40) (Versió abreujada)

Passats els dies que manava la Llei de Moisès referent a la purificació, els pares de Jesús el portaren a Jerusalem per presentar-lo al Senyor. I quan hagueren complert tot el que ordenava la Llei del Senyor, se'n tornaren a Galilea, al seu poble de Nazaret. El noi creixia i es feia fort, era entenimentat i Déu li havia donat el seu favor.

▶ Lectura del libro del Génesis (Gén 15,1-6;21,1-3)

En aquellos días, el Señor dirigió a Abrán, en una visión, la siguiente palabra:

«No temas, Abrán, yo soy tu escudo, y tu paga será abundante». Abrán contestó: «Señor Dios, ¿qué me vas a dar si soy estéril, y Eliezer de Damasco será el amo de mi casa?». Abrán añadió: «No me has dado hijos, y un criado de casa me heredará».

Pero el Señor le dirigió esta palabra: «No te heredaré ese, sino que uno salido de tus entrañas será tu heredero».

Luego lo sacó afuera y le dijo: «Mira al cielo, y cuenta las estrellas, si puedes contarlas». Y añadió: «Así será tu descendencia». Abrán creyó al Señor y se le contó como justicia. El Señor visitó a Sara, como había dicho. El Señor cumplió con Sara lo que le había prometido. Sara concibió y dio a Abrahán un hijo en su vejez, en el plazo que Dios le había anunciado. Abrahán llamó Isaac al hijo que le había nacido, el que le había dado Sara.

▶ Salmo responsorial (104)

R. *El Señor es nuestro Dios, se acuerda de su alianza eternamente.*

Dad gracias al Señor, invocad su nombre, / dad a conocer sus hazañas a los pueblos. / Cantadle al son de instrumentos, / hablad de sus maravillas. R.

Gloriaos de su nombre santo, / que se alegren los que buscan al Señor. / Recurrid al Señor y a su poder, / buscad continuamente su rostro. R.

Recordad las maravillas que hizo, / sus prodigios, las sentencias de su boca. / Estirpe de Abrahán, su siervo; / ¡Hijos de Jacob, su elegido! R.

Se acuerda de su alianza eternamente, / de la palabra dada, por mil generaciones; / de la alianza sellada con Abrahán, / del juramento hecho a Isaac. R.

▶ Lectura de la carta a los hebreos

(Heb 11,8.11-12.17-19)

Hermanos:

Por la fe obedeció Abrahán a la llamada y salió hacia la tierra que iba a recibir en heredad. Salió sin saber adónde iba. Por la fe también Sara, siendo estéril, obtuvo vigor para concebir cuando ya le había pasado la edad, porque consideró fiel al que se lo prometía.

Y así, de un hombre, marcado ya por la muerte, nacieron hijos numerosos, como las estrellas del cielo y como la arena incontable de las playas. Por la fe, Abrahán, puesto a prueba, ofreció a Isaac: ofreció a su hijo único, el destinatario de la promesa, del cual le había dicho Dios: «Isaac continuará tu descendencia». Pero Abrahán pensó que Dios tiene poder hasta para resucitar de entre los muertos, de donde en cierto sentido recobró a Isaac.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Lucas

(Lc 2,22-40) (Versión abreviada)

Cuando se cumplieron los días de la purificación, según la ley de Moisés, los padres de Jesús lo llevaron a Jerusalén para presentarlo al Señor. Y, cuando cumplieron todo lo que prescribía la ley del Señor, Jesús y sus padres volvieron a Galilea, a su ciudad de Nazaret. El niño, por su parte, iba creciendo y robusteciéndose, lleno de sabiduría; y la gracia de Dios estaba con él.